

04.09.2018

Савицький О.

Поточна система підтримки ВДЕ не достатньо стимулює розвиток розподіленої генерації

Експерти центру DiXi Group оприлюднили звіт, в якому проаналізовано поточний стан системи державної підтримки розвитку відновлюваної енергетики в Україні та всі законопроекти, які пропонують внесення змін, зокрема зменшення зеленого тарифу для сонячної генерації та введення аукціонів для великих проектів (EcoTown.com.ua).

[Звіт Dixi Group](#) вказує на те, що діюча система підтримки ВДЕ в Україні має ряд суттєвих недоліків та потребує вдосконалення. Зокрема, як показує аналіз поточної структури встановлених потужностей ВДЕ, в галузі виник дисбаланс із домінуванням великих об'єктів сонячної та вітрової генерації.

«Промислові електростанції ВДЕ становлять 88 % всієї встановленої в Україні потужності, мала генерація – лише 12%. Отже, поточна система підтримки не достатньо стимулює розвиток малої розподіленої генерації, наближеної до безпосереднього споживача, і створила привабливі умови лише для великих індустріальних проектів», – відзначають автори звіту.

Експерти вказують на те, що загальна кількість об'єктів ВДЕ малої потужності в Україні є незначною незважаючи на існування для малих станцій тарифів, вищих за промислові проекти. Крім ринку побутових сонячних станцій, який демонструє динаміку зростання за встановленою потужністю в середньому на 34 % в квартал, проекти будівництва малих потужностей ВДЕ (до 1 МВт) на комерційних та промислових об'єктах залишаються рідкістю.

Також спостерігається технологічний дисбаланс, що свідчить про недоліки існуючої системи підтримки ВДЕ в плані впровадження інновацій та сприяння розвитку інших технологій, окрім вітрової та сонячної генерації.

Експерти також проаналізували фінансове навантаження на ринок електроенергії від ВДЕ, і продемонстрували, що воно залежить не тільки від величини зеленого тарифу. На їх думку висновки щодо зростання фінансового навантаження на ринок лише за рахунок величини «зелених» тарифів некоректно, оскільки на частку ВДЕ у вартості електроенергії впливають курс гривні, вартість та обсяги генерації інших технологій.

«Цікавим є той факт, що середня вартість електроенергії з ВДЕ у євро показує динаміку до зниження, в той час як частка вартості ВДЕ у сумарній вартості електроенергії, що купувалась ДП Енергоринок, змінювалась у межах $\pm 1.1\%$ », – йдеться у звіті.

Окрім цього, аналітики вказують невідповідність між різними державними планами, стратегіями та реальною динамікою розвитку галузі ВДЕ. Зокрема цілі Енергетичної Стратегії України до 2035 р. стосовно частки ВДЕ в електроенергетиці не відповідають Національному плану дій з відновлюваної енергетики та фактичній динаміці, адже за підсумком 2017-го

року частка ВДЕ досягла 8,4 %, тоді як чинна редакція Енергетичної Стратегії встановлювала ціль у 8 % лише на 2020 р.

[Аналітичний звіт DiXi Group](#) також описує всі позитивні та негативні моменти законопроектів щодо зміни системи державної підтримки ВДЕ, ідентифікує можливі ризики та містить пропозиції щодо шляхів їх зниження.

Законопроект № 8449 «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії» представили 7 червня 2018 р. народні депутати О. Домбровський та Л. Підлісецький. Протягом двох наступних тижнів до парламенту було внесено ще 7 альтернативних законопроектів авторства різних депутатських груп, деякі з парламентарів підписались під більше ніж одним текстом. 5 проектів законів об'єднують депутатів із різних політичних фракцій, 3 інших – з одноосібним авторством. Автори 7 із 8 законопроектів пропонують запровадити державну підтримку ВДЕ за результатами аукціонів.

Процес обговорення законопроектів продовжується в рамках робочих груп, до яких залучені депутати, урядовці, галузеві експерти та представники бізнесу.